

Bataaxal bu jëkk bi Yàlla may

PIYEER, mu bind ko

1 ¹Man Piyeer, ndawul Yeesu Kirist, maa leen di bind, yéen doxandéem yi tasaaroo^a ci diiwaani Pont, Galasi, Kapados, Asi ak Bitini. Yàlla Baay bi tànn na leen, ²ci li mu leen xam bu jiitu, te sédde leen boppam ci jëfu *Xel mu Sell mi, ngir ngeen déggal ko, te seen xol laab ndax deretu Yeesu *Kirist. Na leen Yàlla dollil yiw ak jàmm.

Yaakaar ju sax

³Cant ñeel na Yàlla, Baayu sunu Boroom Yeesu *Kirist ! Moo nu judduwaatal ci yërmandeem ju bare, ba may nu yaakaar ju sax ndax ndekkitel Yeesu Kirist. ⁴Sédd na leen cér bu dul yàqu, du gàkk te du seey mukk, dencal leen ko ci asamaan, ⁵yéen ñi muy aar ci dooleem, sukkandikoo ci ngëm, di leen nége mucc, gi mu nara feeñal bés bu mujj ba.

⁶Yéena ngi bég bu baax ci biir yaakaar jooju, doonte sax, su waree am, yéena ngi dékku tiis ab diir, ci seen jànkoonde ak nattu yu wuute. ⁷Xam ne nattu yooyu dinañu sellal seen ngëm, ni sawara di setale wurus, fekk wurus luy wéy la, te ngëm a ko gën fuuf. Noonu seen ngëm dina yelloo cant, ndam ak màgg, bés bu Yeesu Kirist feeñee. ⁸Masuleen koo gis waaye bëgg ngeen ko, gisuleen ko waaye gëm ngeen ko te am mbég mu xel dajul, mu fees dell ak ndam, ⁹di jot muj gi ngëm séentu, maanaam muccu xol.

¹⁰Naka mucc googu nag, yonent yi xamle yiw, wi ngeen naroonu joti, seet nañu ko te gëstu ko. ¹¹Bi Xelum Kirist, mi nekkoon ci ñoom, seedee lu jiitu coonoy Kirist ak ndam la cay topp, jéem nañoo takk, kañ ak nan lay ame. ¹²Waaye Yàlla xamal na léen ne moomuñu woon kàddu googu ñu wax, waaye yéena ko moom. Te mooy kàddu gi ngeen dégg ci gémmiñu ñi

^a1.1 Dafa mel ni, ñi gëm Kirist ci bànni Israyil la wax, te ñu dëkk ci diiwaan yooyu.

leen doon jottali xibaaru jàmm bi, ci dooley *Xel mu Sell, mi Yàlla yónnee asamaan ; malaaka yi sax bëgg nañoo gëstu yëf yii.

Sell

¹³Kon fagaruleen ci seeni xalaat te maandu, di wékk seen yaakaar jépp ci yiw, wi leen Yàlla di jagleel bés bu Yeesu *Kirist di feeñ. ¹⁴Gannaaw gaayi Yàlla yu koy déggal ngeen, buleen toppati bëgg-bëgg, yi ngeen toppoon, bi ngeen xamagul Yàlla. ¹⁵Waaye na seen dund gépp sell, ni Yàlla mi leen woo selle. ¹⁶Ndaxte Mbind mi nee na : « Sell-leen, ndaxte ku sell laa. »

¹⁷Gannaaw nag Yàlla, mi ngeen di wooye Baay, mooy àtte jëfi ñépp te du gënale kenn, saxleen ci ragal ko diirub seen ngan ci àddina. ¹⁸Xam ngeen ne, Yàlla *jot na leen ci seen dund gu tekkiwul dara, gi maam ya nekkoon ; te jotuleen ak yu deme ni xaalis mbaa wurus yuy wéy, ¹⁹waaye ci deretu Kirist ju tedd ji, mel ni gàttub sarax bu sikkul te wàññikuwul. ²⁰Yàlla xamoon na ko, ba àddina sosoogul, waaye léegi ci mujug jamono feeñal na ko ndax yéen ²¹ñi jaar ci moom gëm Yàlla. Te Yàlla dekkal na ko, sol ko ndam, ngir ngeen wékk seen ngëm ak seen yaakaar ci Yàlla.

²²Kon nag gannaaw déggal ngeen dëgg gi, ba sellal seeni xol te am mbëggeel gu dëggu, bëgganteleen mbëggeel gu tar ak seen xol bépp. ²³Ndaxte du ci jiwu wuy yàqu ngeen judduwaate, waaye ci jiwu wu sax, maanaam kàddug Yàlla giy dund tey sax. ²⁴Ndaxte :

« Nit ñax la,
ndamam di tóor-tóor kese ;
ñax day wow, tóor-tóor ruus,
waaye kàddug Boroom bi day sax ba fàww. »

²⁵Te kàddu googu mooy xibaaru jàmm, bi ñu leen doon yégal.

2 ¹Kon nag dëdduleen gépp coxor, gépp njublan, naaféq, kiñaan ak jëw. ²⁻³Gannaaw ay liir ngeen yuy doora juddu te mos ci mbaaxug Boroom bi, nàmpleen ci meew mu sell, miy dundal seen xol, ba màgg ci biir muccu Yàlla.

Mbooloom Yàlla dafa mel ni tabax, Kirist mooy fondamaa ba

⁴Kon nag ñëwleen ci moom ; nit ñi bañ nañu ko, waaye Yàlla fal na ko te teral ko. Mi ngi mel ni doju tabax, waaye doj wuy dund la, ⁵te yéena ngi mel niy doj yuy dund yu Yàllay defare

dëkkukaayam. Noonu ay sarxalkat yu sell ngeen, ngir jébbal ko ay sarax yu ngeen tibbe ci seen xol te neex ko ndax Yeesu *Kirist.
⁶Looloo tax bind nañu :

« Maa ngi samp fi ci *Siyon̄ doju koñ. Doj wu tedd la, wu ma tànn ;
 ku gëm ci moom, sa yaakaar du tas muk. »

⁷Kon nag yéen ñi gëm am ngeen cér ci teraangaam. Waaye naka ñi gëmul :

« Doj wa tabaxkat ya sànni,
 mujj na di doju koñ. »

⁸Te it :

« Doj la wuy féel nit,
 di xeer wu koy fakktal. »

Dañu cee fakktalu, ndaxte gëmuñu kàddug Yàlla, te loolu la Yàlla dogal ci ñoom.

⁹Waaye yéen xeet wu Yàlla tànn ngeen, di askanu sarxalkati Buur Yàlla, askan wu sell ngeen, di mbooloom Yàlla, ngir ngeen yégle ngëneelam, moom mi leen woo, ba génne leen lëndëm gi, tàbbal leen ci leeram gu yéeme gi. ¹⁰Démb nekkuleen woon ci dara, waaye tey mbooloom Yàlla ngeen ; booba jotuleen woon yërmandeem, waaye léegi jot ngeen ko.

¹¹Samay xarit, yéen ñiy ay gan ak i doxandéem ci àddina si, maa ngi leen di dénk lii : dëdduleen bannexxi bakkan yiy xeex ak xol. ¹²Na seen dundin rafet ci biir xeeti àddina, kon doonte ñu di leen sosol ay ñaawteef, dinañu gis seeni jéf yu rafet bay màggal Yàlla, bés bu leen feeño.

Déggal-leen njiit yi

¹³Na seen nangub Boroom bi tax, ngeen déggal képp kuy kilifa, muy buur ba gëna kawé, ¹⁴mbaa jawriñ yu mu yebal, ngir ñu yar ñiy def lu bon, te teral ñiy def lu baax. ¹⁵Ndaxte noonu la coobarey Yàlla tédde, maanaam ngeen sax ci def lu baax, ba wedamloo jayil yi xamul dara. ¹⁶Li leen Yàlla goreel nag, bu mu tax ngeen mbubboo ko, bay def lu bon, waaye ngeen gëna feddali seen jaamu Yàlla. ¹⁷Teral-leen ñépp, bëgg kureelu bokk yi, ngeen ragal Yàlla te teral buur bi.

Kirist sunu royukaay ci dékku coono

¹⁸Yéen jaam yi, déggal-leen seeni sang ak wegeel gu mat sëkk, waxuma ñi baax te lewet rekk, waaye sax ñu wex ñi. ¹⁹Ndaxte

su ngeen dékkoo tiis, di sonn ci lu dul yoon ndax seen ànd ak Yàlla, loolu lu rafet la. ²⁰Su ngeen tooñee te muñ i pes, luy pey gi ? Waaye su ñu leen fitnaalee ci def lu baax te ngeen muñ ko, jëf ju rafet la fa kanam Yàlla. ²¹Ndaxte ci loolu la leen Yàlla woo, ndaxte *Kirist itam sonn na ngir yéen, teg fi seen kanam royukaay, ngir ngeen jaar ciy tàmkam.

²² « Masula def bàkkaar,

te jenn waxu njoblanj masula génn ci gëmmiñam. »

²³Saaga nañu ko te feyuwul, fitnaal nañu ko te tëkkuwul, waaye mu dénk boppam ki yor àtte bu dëgg bi. ²⁴Gàddu na moom ci boppam sunuy bàkkaar ca bant, ba ñu ko daajoon, ngir nu tàggook bàkkaar, sóobu ci dund gu jub ; ndax ay gaañu-gaañoom may na nu ag wér. ²⁵Ndaxte yéena ngi réeroon niy xar, waaye léegi délsi ngeen ci sàmm, biy aar seeni xol.

Jigéen ak jëkkëram

3 ¹⁻²Yéen itam jigéen ñi, na ku nekk nangul sa jëkkër. Noonu su amee góor gu gëmul kàddug Yàlla, te gis soxnaam di dund dund gu sell, boole ci weg ko, loolu dina ko gindi ci lu àndul ak wax.

³Bu seen taaraju ci col, maanaam ay létt, wurus mbaa yére yu rafet, ⁴waaye nay taar bu sax bu nekk ci biir, di xol bu nooy te dal, ndax loolu lu takku la fa Yàlla. ⁵Ndaxte jigéeni démb yu sell, ya gëmoon Yàlla, loolu moo doon seen taar ; nanguloon nañu seen jëkkër, ⁶ni Saarata déggale woon *Ibraayma, ba daan ko wooye « Sang bi ». Yéen nag, su ngeen dee def lu baax te bañ cee boole genn njàqare, kon mel na ni Saarataa leen jaboote.

⁷Te yéen itam góor ñi, na ku nekk ci yéen am xel, ci ni ngay ànde ak sa soxna, xam ne àndandoo ju la gëna néew doole la. Joxleen ko teraanga ju mat, ndax yéena yem cér ci yiwu Yàlla, wi nu ubbil buntu dund gu dul jeex. Noonu dara du mana yàq seeni ñaan.

Ku ñu fitnaal ndax njub

⁸Kon nag bokkleen xalaat, bokkleen i tiis, bëgganteleen, yërémante te woyof. ⁹Ku la def lu bon mbaa mu saaga la, bul feyu, waaye ñaanal ko lu baax ; ndaxte ci loolu la leen Yàlla woo, ngir barkeel leen. ¹⁰Ndaxte :

« Ku bëgga am dund gu naat
te fekke bés yu rafet,

na jàpp làmmiñam ci lu bon,
sàmm gémminam ci fen.

11 Na dëddu lu bon, tey def lu baax,
na xënte jàmm te sax ci.

12 Ndax Boroom baa ngi xool ñi jub bëti yërmande,
di dékk noppam seeni ñaan,
waaye day dàq ñiy def lu bon. »

13 Te it kan moo leen di sonal, su ngeen góor-góorloo ci def lu baax ? 14 Doonte ñu di leen fitnaal sax ci def lu jub, ñu barkeel ngeen. Buleen tiit nag ndax seeni xëbal, mbaa ngeen di ci am njàqare. 15 Waaye manggal-leen *Kirist Boroom bi ci seeni xol, te jekk ngir tontu ku lay laaj ci seen yaakaar ji ngeen am ; 16 waaye na tont li lewet te ànd ak wegeel. Àndleen ak xel mu dal ; noonu ñi leen di sikkal ndax seen dund gu rafet ci gëm Kirist, dinañu rus ci seeni sos.

17 Ñu fitnaal la ndax jëf ju baax, su dee mooy coobarey Yàlla, moo gën ñu fitnaal la ndax jëf ju bon. 18 Ndaxte Kirist ci boppam dee na benn yoon ba fàww, ngir dindi bàkkaar yi, moom mi jub ngir ñi jubadi, ngir yóbbu leen fa Yàlla ; dee na ci jëmm, waaye dundaat na ci xel. 19 Ci biir xel moomu la yégleji ndamam ca ruu ya Yàlla těj kaso ; 20 maanaam ña weddi woon ca jamonoy Nóoyin, fekk Yàlla muñaloon na léen diir bu yàgg, dajeek Nóoyin doon yett gaal ga. Ñu néew, maanaam limub juróom ñett, dugg nañu ca gaal ga, jaar ca ndox ma, ba mucc. 21 Loolu misaal la tey, ci li ñu nuy *sóob ci ndox, te nu mucc ; waxuma laabal sobe si taq ci yaram, waaye wuyu Yàlla ak xel mu dal. Li nu may mucc googu, mooy ndekkitel Yeesu Kirist, 22 mi yéeg asamaan, toog fa ndijooru Yàlla, mu tiim malaaka yi ak boroom sañ-sañ yi ak boroom doole yépp.

Nekkal-leen Yàlla

4 1 Gannaaw *Kirist nag sonn na ci yaramam, gannaayooleen xelam moomu, ndaxte ku sonn ci yaramam, tàggo na ak bàkkaar. 2 Noonu diir bi ko dese ci kaw suuf, dëddu na bannexi bakkan, jublu ci coobarey Yàlla. 3 Ndaxte àndoon ngeen démb ci xalaati ñi xamul Yàlla, di dund ciy ñaawteef ak topp seen bakkan, di màndi ak a xawaare, di xér ci biiñ ak a jaamu ay xërëm yu araan, waaye na fi yem nag. 4 Ñiy jëfe noonu waaru nañu, ba di leen sosal, ci li ngeen àndul ak ñoom, sóobu ci seeni moy yu dul jeex, 5 waaye dinañu masa teew fa kanam ki nara

àtte ñiy dund ak ñi dee. ⁶Looloo waral it ñi dee sax, ñu jottali léen xibaaru jàmm bi, ngir ñu dunde Yàlla ci seen xel, doonte sax nit ñaa ngi léen daan fitnaal ci àddina.

⁷Te itam muju lépp jegesi na ; nangeen maandu te foog, ba mana ñaan ci Yàlla. ⁸Li gëna am solo mooy, ngeen bëggante mbëggeel gu tar, ndax mbëggeel day suul bàkkaar yu bare. ⁹Ganalanteleen ci lu àndul ak njàmbat. ¹⁰Te lu la Yàlla jagleel kenn ku nekk ci yéen, nanga ko bokk ak ñépp ni jawriñ ju jub, ci séddale yiwu Yàlla wu yaatu. ¹¹Kuy jottali kàddug Yàlla, na mel ni Yàllaay wax. Kuy jëf it, na jëfe dooley Yàlla, ngir turu Yàlla màgg ci lépp jaar ci Yeesu Kirist, mi yelloo ndam ak kàttan ba fàww. Amiin.

Ñiy tegoo fitna ngir turu Kirist

¹²Yéen samay xarit, ci mbirum nattu bu tàngé ni daay, bi dal ci seen kaw, bumu leen jaaxal, ba ngeen teg ko ni lu xel dajul. ¹³Waaye bégleen ci cér, boobu ngeen am ci coonoy *Kirist, ngir bés bu ndamam di feeñ, ngeen bég ak mbég mu ëpp xel. ¹⁴Su ñu leen jànnée sax ci turu Kirist, xamleen ne ñu barkeel ngeen, ndax Xelum Yàllaa ngi ci yéen, di firndeel seen ndamu ëllëg. ¹⁵Buñu sonal kenn ci yéen ci li mu rey nit walla mu sàcc, mbaa def lu bon, walla dugg ci lu yoonam nekkul. ¹⁶Waaye ku ñu sonal ndax waayu Kirist nga, bu ci rus, waaye nga màggal Yàlla ci tur woowu. ¹⁷Ndaxte àpp bi jot na, àtte baa ngi tàmbalee ci nun waa kër Yàlla. Su tàmbalee ci nun nag, luy muju ñi weddi xibaaru Yàlla ? ¹⁸Te :

« Su muccu ki jub jafee,

luy doon muju ki weddi te dëng ? »

¹⁹Kon nag ñi tegoo fitna ci coobarey Yàlla, nañu sax ci def lu baax, dénk seen bopp Yàlla, miy Bindkat biy sàmm kóllère.

Ñiy sàmm mbooloom Yàlla

5 ¹Kon yéen njiit yi, maa ngi leen di dénk, man miy njiit ni yéen, man mi seede coonoy *Kirist te am cér ci ndam li nara feeñ. ²Lii laa leen di ñaan : sàmmleen géttug Yàlla, gi mu leen dénk, di ko wottu, waxuma ci sañul-bañ, waaye di surgay Yàlla ci xol bu tàlli ; ngeen def ko ak xol bu laab te bañ cee séentu alal. ³Buleen not ñi leen Yàlla dénk, waaye ngeen nekk ay royukaay fi kanam jur gi. ⁴Noonu waxtu wu Boroom gétt gi feeñee, dina leen jagleel *kaalag ndam guy sax ba fàww.

⁵Noonu itam yéen ndaw ñi, nangeen déggal mag ñi. Te yéen ñépp, solooleen woyof ci seen biir, ndaxte :

« Yàlla day dàq ñi réy,
di yiwal ñi woyof. »

⁶Suufeel-leen seen bopp kon ci ron loxob Yàlla bu am kàttan, ngir mu yékkati leen ci jamono ju ko soob. ⁷Te ngeen yenniku ci kawam seen njàqare jépp, ndax ku leen ñeewante la.

⁸Maanduleen te foog, ndax seen noon *Seytaane mu ngi wër, ni gaynde guy yëmmu, di rëbb ku mu yàpp. ⁹Jànkoonteleen ak moom ci biir ngëm gu takku, xam ne kureelu bokk yi ci àddina yépp, ñu ngi daj ay fitna ni yéen. ¹⁰Te Yàlla mi jagoo yiw wépp te woo leen ci darajay Kirist, ngir ngeen bokk ci ndamam li sax, gannaaw bi ngeen yendoo bëccëgu tiis, dina leen yeesalaat, di leen dëgëral ak a dooleel, ba ngeen sampu. ¹¹Yal na Yàlla yelloo màgg ba fàww. Amiin.

Tàggoo

¹²Bind naa leen ci lu gàtt ci ndimbalu *Silwan, mi ma jàpp ni sama mbokk mu takku. Dénk naa leen, di leen seedeel ne lii mooy yiwu Yàlla dëgg ; kon nag saxleen ci.

¹³Mbooloo mi nekk ci dëkk bi ñuy wax *Babilon te Yàlla tànn ko ni yéen, moo di leen nuy, ñoom ak Màrk sama doomu diine. ¹⁴Nuyoonteleen ak safoonte yu sell. Yal na jàmm ñeel képp ku gëm *Kirist.